

BILSEN, Jef (eigenlijk Jozef) van (Diest 13 juni 1913 – Kraainem 22 juli 1996).

Was op het atheneum van Diest actief binnen het **Algemeen Vlaamsch Studentenverbond**. Van Bilsen ging in 1931 te Leuven rechten studeren en werd lid van het **Algemeen Katholiek Vlaamsch Studentenverbond** (AKVS). Eind 1932 kwam hij in contact met het **Verdinaso** en probeerde hij samen met **Emiel Valkaert** en **Jef Werkers** het AKVS in te schakelen in het **Verdinaso**. Hun poging mislukte en Van Bilsen nam ontslag uit het AKVS. Hij werd hoofdmans van de studentenafdeling van het **Verdinaso-Leuven** en leverde bijdragen voor *De Dinaso Student* en *Hier Dinaso!*. Van Bilsen was een overtuigd aanhanger van de Nieuwe Marsrichting. Hij legde contacten met Franstalige studenten en professoren en was een tijdlang verantwoordelijk uitgever van *Pays-Bas Belghiques*, het blad van de Franstalige **Dinaso's**.

Na zijn studies (1936) en het vervullen van zijn dienstplicht vestigde Van Bilsen zich in de loop van 1937 als advocaat in Brussel, waar hij hoofdmans van de **Verdinaso**-afdeling. Begin 1940, na een incident met **Joris van Severen**, nam hij ontslag uit het **Verdinaso** en dacht aan een koloniale carrière, maar na de capitulatie werd hij opnieuw lid. In januari 1941 drong hij er samen met **Frantz van Dorpe** bij **Verdinaso**-leider **Emiel Thiers** op aan dat **Pol le Roy** en **Jef François** uitgesloten zouden worden. Dit leidde tot een conflict in het **Verdinaso** waardoor **François** de leiding in handen kreeg en Van Bilsen werd uitgesloten. Tot de zomer van 1941 probeerde Van Bilsen nog mee een machtsbasis te vor-

Enkele bekende **Verdinaso**-mannen (v.l.n.r.): **Frans van Immerseel** (in het uniform van de **DMO**), **Ernst Michel**, **Frantz van Dorpe** en **Jef van Bilsen**. De laatste twee zouden tijdens de Tweede Wereldoorlog in het verzet treden. (J. CREVE)

men rond de figuur van Hendrik de Man. Toen dit mislukte, sloot hij zich aan bij de door Tony Herbert opgerichte discussiegroepen. Hij leidde er het secretariaat. Vanaf 1942 was hij betrokken bij informatieopdrachten voor de geallieerden en begin 1944 voegde hij zich bij het Geheim Leger (groep Orchimont). Zo evolueerde Van Bilsen van **collaboratie** over accommodatie naar verzet, zoals velen met een autoritair Belgische overtuiging.

Na de Tweede Wereldoorlog werd hij journalist bij het agentschap Belga, dat hem als hoofd van de Kongolese dienst naar Leopoldstad stuurde, waar hij de basis legde voor een drukke Afrikaanse activiteit. Na zijn terugkeer in België werkte hij van 1948 tot 1950 als secretaris van het **Centrum-Harmel**. We merken hem later nog op aan de zijde van **Hendrik Borginon** tijdens een congres van het **Verbond van het Vlaams Verzet** in 1958. In 1956 publiceerde Van Bilsen het opzienbarende *Dertigjarenplan* voor de ontvoogding van de Kongolezen en in 1959-1960 was hij de persoonlijke raadgever van de nationalistenleider en latere president Kasavubu. In 1962 werd hij secretaris-generaal van de dienst voor Ontwikkelingssamenwerking en in 1965-1966 was hij commissaris van de koning voor die sector. De volgende jaren was hij vooral actief als hoogleeraar aan de universiteit van Gent en als regeringsdeskundige voor de problemen van de derde wereld.

WERKEN: Artikelen in *De Dinaso-Student*; *Hier Dinaso!*; – *Voici les Dinastos*, 1936; – ‘Zin en verantwoording van het Verzet’, in *Handelingen van het Kongres van het Vlaams Verzet te Antwerpen*, 6 en 7 december 1958, zj., p. 39-52.; – *Kongo 1945-1965. Het einde van een kolonie*, 1993.

LITERATUUR: J. Creve, *Recht en Trouw. De geschiedenis van het Verdinaso en zijn militie*, 1987 – G. Durnez, ‘Voorwoord’, in J. van Bilsen, *Kongo 1945-1965. Het einde van een kolonie*, 1993, p. 9-21.

JAN CREVE